

מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל
مركز شنايدر لطب الأطفال في إسرائيل
Schneider Children's Medical Center of Israel

תכנית שניידר להכשרה בפסיכותרפיה קוגניטיבית-התנהגותית עם ילדים ונוער

* תכנית דו שנתית * קלינית יישומית
* CBT בילדים ונוער * הדרכת הורים

אוקטובר 2015 – יוני 2017

התכנית באישור שירותי בריאות כללית
התכנית מוגשת לאישור של איט"ה -אגודה ישראלית לטיפול התנהגותי-קוגניטיבי

מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל
مركز شتاينر لطب الأطفال في إسرائيل
Schneider Children's Medical Center of Israel

מטרות התכנית

התכנית נועדה להכשיר אנשי מקצוע מתחומים טיפוליים בטיפול בילדים ובנוער בגישה הקוגניטיבית התנהגותית, באמצעות הקניית ידע נרחב ובאמצעות התנסות קלינית-מעשית במסגרת מרפאות מרכז שניידר.

התכנית מיועדת לפסיכולוגים, פסיכיאטרים, עובדים סוציאליים, מטפלים באומנויות וקרימינולוגים קליניים.

הטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי הוא טיפול ממוקד וקצר מועד, השואף להשגת שינויים בדפוסי החשיבה, בדפוסי ההתנהגות וברמה הרגשית של היחיד, על מנת להפחית מצוקה וסימפטומים ולפתח כישורים תפקודיים. יעילותו של הטיפול הקוגניטיבי התנהגותי מוכחת מחקרית בהפרעות רגשיות רבות (כגון דיכאון, חרדה, הפרעת דחק פוסט-טראומתית, ועוד).

הטיפול בילדים ובנוער דורש הכשרה ייחודית, המותאמת לרמת ההתפתחות הרגשית והקוגניטיבית של הילד, כמו גם להיותו חלק ממערכת משפחתית, חברתית וחינוכית. בנוסף, נדרשת היכרות עם ההפרעות הייחודיות לגיל הילדות ולתסמינים הייחודיים האופייניים לגילאים אלו. ההכשרה בטיפול קוגניטיבי התנהגותי בילדים ובנוער כוללת למידה של מאפייני הגיל הייחודיים, היכרות מעמיקה עם פרוטוקולים טיפוליים שנוצרו עבור ילדים ומתבגרים, והתאמת הטכניקות הקוגניטיביות-התנהגותיות לגיל המטופלים (שימוש במשחק כערוץ תקשורת מרכזית, שילוב ההורים בטיפול, ועוד).

מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל מהווה מעל לעשור מרכז קליני מוביל בטיפול בילדים ובנוער בגישה הקוגניטיבית התנהגותית. בבית החולים פועלות מרפאות, המתמחות בטיפול בדיכאון, חרדה, פוסט-טראומה, טיקים וטורט, הפרעות אכילה, הפרעות פסיכוסומטיות, הפרעות קשב וריכוז, לקויות למידה והדרכות הורים בגישת הסמכות ההורית. מרפאות אלו צברו ניסיון ומיומנויות בשיטות הטיפול והפרוטוקולים הטיפוליים המתקדמים ביותר. לצד המצוינות הקלינית, מתאפיין מרכז שניידר במחקר ובקיום קשרים עם מיטב החוקרים והקלינאים מחו"ל. מומחי שניידר, יחד עם חוקרים מובילים מהאקדמיה, מהווים את סגל ההוראה וההדרכה בתכנית ההכשרה.

מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל
مركز شتاينر لطب الأطفال في إسرائيل
Schneider Children's Medical Center of Israel

מבנה התכנית

התכנית היא דו-שנתית וכוללת לימוד עיוני והכשרה מעשית, במסגרת מרפאות שניידר. הלימודים מתקיימים לאורך השנה האקדמית, פעם בשבוע. התכנית כוללת 150 שעות לימוד עיוניות ולפחות 100 שעות הדרכה מעשית.

הכשרה עיונית:

הלימודים בתכנית יקנו לתלמידים ידע תיאורטי והיכרות עם מחקרים בתחום התיאוריה והטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי בילדים ובמתבגרים. השיעורים מתקיימים במסגרת של הרצאות פרונטאליות, המלוות בהתנסות ותרגול חוויתי ומשחקי תפקידים, שיאפשרו למשתתפים ליישם את השיטות והכלים הנלמדים תוך הדרכה של מרצי התכנית. במהלך השיעורים ייחשפו המשתתפים לתיאורי טיפול שבוצעו על ידי מומחים בתחום. מפגשי הלימוד ילוו בחומרי קריאה.

הכשרה מעשית:

על מנת ליישם את הידע והכלים הטיפוליים הנרכשים במהלך הלימודים העיוניים, ועל מנת לפתח מיומנויות התמודדות עם סוגיות טיפוליות, קשיים ומורכבויות העולים בטיפול, כוללת התכנית הכשרה קלינית יישומית. תלמידי התכנית נדרשים לטפל ב-16-10 ילדים ומתבגרים במהלך השנתיים, תחת הדרכה קוגניטיבית התנהגותית.

ההכשרה המעשית תתקיים במסגרת מרפאות המחלקה לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר לרפואת ילדים. המרפאות הנכללות בהכשרה המעשית הן: מרפאת חרדה, מרפאת פוסט-טראומה ואילמות סלקטיבית, מרפאת טורט והמרפאה להפרעות אכילה. משתתפי התכנית יעברו במהלך השנתיים בין שתי מרפאות (מרפאה אחת בכל שנת לימוד). ההכשרה במרפאות שניידר תכלול הדרכה פרטנית/קבוצתית, ללא תשלום נוסף.

להכשרה המעשית במסגרת מרפאות שניידר יוכלו להירשם רק פסיכולוגים מומחים ומתמחים בתחום הטיפול בילדים (לפחות שנתיים בהתמחות), פסיכיאטרים ועובדים סוציאליים בעלי תואר שני בתחום הטיפול בילדים. ההשתתפות בפרקטיקום במחלקה לרפואה פסיכולוגית הינה בכפוף לדרישות הקבלה של המרכז הרפואי שניידר.

תלמידים אשר יבחרו לבצע את שעות הטיפול במסגרת מקום עבודתם, יידרשו למצוא מדריך, המוסמך בטיפול קוגניטיבי התנהגותי בילדים ובנוער (מתוך רשימה שתחולק

מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל
مركز شتاينر لطب الأطفال في إسرائيل
Schneider Children's Medical Center of Israel

בתחילת השנה הראשונה) ולתאם אתו באופן עצמאי את ההדרכה. התשלום לשעת הדרכה פרטנית הינו כ-400 ₪, ולהדרכה קבוצתית (עד 4 משתתפים) הינו כ-600 ₪.

המסלול הלא יישומי - קיימת אפשרות לבחור במסלול עיוני בלבד, אשר אינו כולל הכשרה מעשית. לנרשמים למסלול זה תינתן האפשרות לחשיפה מרובה לעבודה הקלינית המתבצעת במחלקה לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר, מבלי לטפל בעצמם (כשותפים לשיבות הצוות הקליני, כתומכים/חונכים בטיפולים ביחידה לסמכות הורית, ועוד). במקרה זה, תעודת הסיום תינתן עבור תכנית ההכשרה במסלול הלא יישומי.

תכנית הלימוד בשנה הראשונה

- מבוא לגישה הקוגניטיבית התנהגותית: שורשים היסטוריים ומודלים תיאורטיים מרכזיים עליהם מתבסס הטיפול הקוגניטיבי התנהגותי
- עקרונות הטיפול הקוגניטיבי התנהגותי – מאפיינים בסיסיים של הטיפול, מבנה הטיפול ושלביו.
- תהליך ההערכה בטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי: ראיון קליני בגישה קוגניטיבית-התנהגותית, שימוש בראיונות חצי מובנים ובשאלונים.
- המשגת מקרה (case formulation) וקביעת מטרות טיפוליות.
- טכניקות מרכזיות בטיפול קוגניטיבי התנהגותי: הדרכה פסיכו-חינוכית, טכניקות קוגניטיביות (איתור הטיות חשיבה, אתגור מחשבות ועוד), טכניקות התנהגותיות (חשיפה מדורגת, ניסויים התנהגותיים, הפעלה התנהגותית, שימוש בחיזוקים, ועוד), טכניקות להרגעה ושליטה במתח (דמיון מודרך, נשימות, הרפיות, ועוד), טכניקות של ה"גל השלישי" בטיפול הקוגניטיבי התנהגותי.
- התאמת הטכניקות הקוגניטיביות התנהגותיות לילדים ונוער (שימוש במשחק, התמודדות עם העדר מוטיבציה).
- הערכה וטיפול בהפרעות שונות: טיפול בפוביות ספציפיות, הפרעת פאניקה, הפרעת חרדה כללית, חרדת פרידה, הפרעת דחק פוסט טראומטית (PTSD), הפרעה טורדנית כפייתית (OCD), חרדה חברתית, אילמות סלקטיבית, דיכאון ואובדנות.

מרכז שניידר לפואח ילדים בישראל
مركز شتاينر لطب الأطفال في إسرائيل
Schneider Children's Medical Center of Israel

- הדרכת הורים - שילוב הורים בטיפול קוגניטיבי התנהגותי, גישת הסמכות ההורית, שילוב מסגרות חינוכיות בטיפול.

תכנית הלימוד בשנה השנייה

- טיפול קוגניטיבי-התנהגותי בילדים ומתבגרים הסובלים מהפרעות קשב וריכוז.
- טיפול קוגניטיבי-התנהגותי בילדים ומתבגרים הסובלים מתסמונת טורט וטיקים.
- טיפול בהפרעות אכילה בילדים ובמתבגרים: אנורקסיה נרוזה, בולימיה נרוזה, השמנה ואכילה התקפית.
- טיפול בהרטבת (יום ולילה) ובאנקופרזיס.
- טיפול קוגניטיבי-התנהגותי בילדים ומתבגרים הסובלים מהפרעות סומטיזציה וכאב.
- מודל טיפול קוגניטיבי התנהגותי קבוצתי לילדים ומתבגרים.
- גישות טיפול מה"גל השלישי"- Mindfulness- based Cognitive Therapy (MBCT) - טיפול למניעת הישנות ורגרסיה בילדים ומתבגרים הסובלים מחרדות ודיכאון, המקנה כלים לזיכרון רגשי ולהפחתת לחצים, Acceptance and Commitment Therapy (ACT).
- מודלים אינטגרטיביים – אינטגרציה בין חשיבה פסיכודינמית לטכניקות קוגניטיביות התנהגותיות
- התערבויות במסגרות חינוכיות בגיל הרך, בילדות ובגיל ההתבגרות
- התערבויות רגשיות תרבותיות – מאפיינים ייחודיים של הטיפול הקוגניטיבי התנהגותי במגזר הערבי, במגזר החרדי, עם עולים מחבר העמים ומאתיופיה

מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל
مركز شneider لطب الأطفال في إسرائيل
Schneider Children's Medical Center of Israel

חובות הלימוד

חובות הלימוד הינן: נוכחות, קריאת חומר הלימוד אשר יחולק במהלך השנה באופן שוטף והגשת מקרה טיפולי בכתב בסיום כל שנת לימודים על פי כללי ה-single case.

סגל התכנית

הועדה האקדמית – פרופ' אלן אפטר, דני לוטן, ד"ר אורית קריספין, ד"ר מעין שורר (מנהלת התכנית).

מנהלת התכנית –

- ד"ר מעין שורר: Ph.D מאוניברסיטת בר אילן. פסיכולוגית קלינית מומחית. מנהלת מרפאת פוסט-טראומה ואילמות סלקטיבית במרכז שניידר לרפואת ילדים ומרצה בתכנית ה-M.A. לפסיכולוגיה קלינית במרכז האקדמי רופין. בעלת ניסיון רב בטיפול ובהדרכה בגישה הקוגניטיבית התנהגותית.

צוות המרצים (בסדר א"ב)-

- פרופ' אלן אפטר: פסיכיאטר ילדים ונוער, לשעבר מנהל המחלקה לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר לרפואת ילדים ומנהל מרכז פיינברג לחקר הילד. פרופסור מן המניין במגמה הקלינית של הילד באוניברסיטת בר-אילן ובפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל-אביב. חוקר ומומחה בדיכאון ואובדנות בקרב ילדים ונוער ויו"ר האגודה למניעת התאבדות בישראל.
- ד"ר יאיר אברהם: Ph.D מאוניברסיטת אוהיו בארה"ב. פסיכולוג קליני מומחה. התמחות בטיפול בהפרעות חרדה, כפייתיות, טיקים, מיומנויות חברתיות ופגיעה עצמית. מדריך מוסמך מטעם איט"ה ויו"ר איט"ה לשעבר.
- גב' שני אור-נוי: M.A. מהאוניברסיטה העברית. פסיכולוגית שיקומית מומחית, נוירו פסיכולוגית קלינית. פסיכולוגית בכירה ומדריכה במרפאת חרדה במרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל, סגל עמית בתכנית ה-M.A. בפסיכולוגיה במכללה האקדמית ת"א-יפו, מנהלת פורום חרדה לילדים ב-Ynet ובעלת קליניקה פרטית.

- **ד"ר ענת ברונשטיין-קלומק: Ph.D** אוניברסיטת בר-אילן. פוסט דוקטורט במחלקה לפסיכיאטריה של הילד והמתבגר באוניברסיטת קולומביה בניו יורק. פסיכולוגית קלינית מומחית. נמנית על קבוצה בארה"ב אשר פיתחה פרוטוקול לטיפול קוגניטיבי-התנהגותי במתבגרים עם רקע של ניסיון אובדני. מרצה בכירה בביה"ס לפסיכולוגיה המרכז בין-תחומי הרצליה.

- **פרופ' איוה גלבוש שכטמן:** סגנית ראש המחלקה לפסיכולוגיה ומרצה בכירה באוניברסיטת בר-אילן. פסיכולוגית קלינית חוקרת ומומחית בטיפול קוגניטיבי התנהגותי בהפרעות חרדה, דיכאון והפרעת דחק פוסט-טראומתית.

- **מר עבד אלקאדר גנאמה – M.A.** פסיכולוג קליני בקופ"ח מאוחדת ובקליניקה פרטית. בעל ניסיון רב בטיפול בהפרעת דחק פוסט טראומתית בילדים ונוער.

- **ד"ר אורה וייסמן קרא-עוז: Ph.D** מאוניברסיטת בר-אילן. פסיכולוגית קלינית מומחית. מתמחה בטיפול בהפרעות חרדה ובאינטגרציה בין גישה קוגניטיבית התנהגותית לגישות פסיכודינמיות.

- **פרופ' אסתר כהן: Ph.D** אוניברסיטת מדינת מישגן ארצות הברית. פסיכולוגית קלינית מומחית ומדריכה בפסיכותרפיה, בטיפול משפחתי ובפסיכולוגיה התפתחותית. נמנית על הסגל הבכיר של המחלקה לפסיכולוגיה במרכז הבין-תחומי הרצליה. עוסקת בהכשרה ובהדרכה של אנשי מקצוע בתחום הטיפול בהורות. מומחית בינלאומית בטיפול בהפרעת התלככות (אנקופרזיס).

- **מר דני לוטן: M.A.** בפסיכולוגיה קלינית. פסיכולוג קליני מומחה ומדריך מוסמך בפסיכותרפיה ופסיכודיאגנוסטיקה. מנהל מרפאת חרדה במרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל. מדריך מוסמך מטעם איט"ה.

- **מר אלון ליברמן: M.A.**, פסיכולוג שיקומי מומחה. משמש כפסיכולוג במרפאת כאב ובמחלקה האנדוקרינולוגית במרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל. מומחה בטיפול קוגניטיבי התנהגותי בתסמונות כאב כרוניות (בשיטת ACT), בהפרעות חרדה ו-OCD (בשיטת ERP), בתסמונת טורט (בשיטת HRT), בהפרעת דחק פוסט-טראומתית (בשיטת PE), בבעיות התנהגות והתפרצויות זעם, ובהתמודדות עם מחלות כרוניות בילדים (התמודדות רגשית עם המחלה, הגברת היענות לטיפול באמצעות עבודה מוטיבציונית). בעל קליניקה פרטית.

- **ד"ר נילי מור: Ph.D.**, מרצה במגמה לפסיכולוגיה חינוכית ופסיכולוגיה קלינית של הילד באוניברסיטה העברית (לשעבר ראש המגמה). מומחית בטיפול קוגניטיבי התנהגותי ועוסקת בחקר תהליכים קוגניטיביים ורגשיים בהפרעות חרדה ומצב רוח.

- **מר עידן עמיאל: M.A.** אוניברסיטת ת"א. פסיכולוג קליני מומחה. מנהל המרפאה להדרכת הורים במרכז שניידר. מומחה בהדרכת הורים לילדים עם בעיות התנהגות על פי גישת "שיקום הסמכות ההורית", שפותחה על ידי פרופ' חיים עומר. מדריך אנשי מקצוע ומוסדות בגישה בנושא שימוש ב (NVR) Non Violent Resistance - לשיקום סמכות ההורים ולאנשי חינוך בנושא התמודדות מורים עם בעיות התנהגות.

- **ד"ר סילבנה פניג: פסיכיאטרית ילדים ונוער.** מנהלת המחלקה לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר לרפואת ילדים. מומחית לטיפול בהפרעות אכילה.

- **נעמה קלוזנר: M.A.** מאוניברסיטת תל אביב. פסיכולוגית קלינית מומחית. מאז 2004 מטפלת בילדים עם אילמות סלקטיבית. מובילה פיתוח של מודל טיפול אינטגרטיבי ממוקד סימפטום באילמות סלקטיבית ומכהנת כמדריכה מקצועית במרפאה לאילמות סלקטיבית במרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל.

- **ד"ר אורית קריספין: Ph.D.** האוניברסיטה הקתולית של אמריקה בושינגטון DC. פסיכולוגית קלינית ורפואית מומחית מדריכה. מנהלת המערך הפסיכולוגי במרכז שניידר ומרצה בביה"ס לפסיכולוגיה במרכז הבין-תחומי הרצליה. בעלת ניסיון של למעלה מ-20 שנה בפסיכותרפיה בילדים ובמתבגרים ובהפרעות אכילה. מנחה סמינרים תיאורטיים למתמחים וסטודנטים בתחומי טיפול מגוונים של ילדים ונוער.

- **ד"ר רועי שופן: Ph.D.**, פסיכולוג קליני מומחה לקראת סיום הסמכה להדרכה. פסיכולוג בכיר ומדריך במרפאת חרדה במרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל.

- **אירית שור-ספיר: פסיכולוגית קלינית מומחית.** דוקטורנטית במחלקה לפסיכולוגיה באונ' ת"א. מנהלת המרפאה לטיפול מערכתי ב-ADHD במרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל, ומנהלת בית הספר להתנגדות הלא אלימה והסמכות החדשה. עוסקת מזה כעשור בפיתוח תכניות טיפול למגוון הפרעות התנהגות וויסות בילדים, לצד פרופ' חיים עומר. מרצה בארץ ובעולם בנושא זה ומכשירה אנשי טיפול וחינוך. בעלת קליניקה פרטית.

- **ד"ר שרית שטיינמן**: Ph.D מ-State University of New York. פסיכולוגית קלינית מומחית. מרצה במרכז הבין-תחומי הרצליה. חוקרת ומטפלת ביחסי הורים-ילדים ובעיות התנהגות בילדים. בעלת התמחות בטיפול בהפרעת דחק פוסט-טראומתית ואילמות סלקטיבית.
- **מר בועז שטרן**: פסיכולוג, מנהל היחידה לטיפול בהפרעות פסיכוסומטיות במרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל. מומחה בטיפול אינטגרטיבי, CBT, היפנוזה וביופידבק. מטפל בהפרעות חרדה, הפרעת דחק פוסט-טראומתית והפרעות פסיכוסומטיות.
- **ד"ר מירית שני-סלע**: Ph.D אוניברסיטת בר אילן. פסיכולוגית קלינית מומחית ומדריכה מוסמכת בפסיכותרפיה ופסיכודיאגנוסטיקה. מכהנת כפסיכולוגית ראשית במרפאת מבוגרים בביה"ח שלוותא ומרצה בתכנית ה-M.A. לפסיכולוגיה קלינית במרכז האקדמי רופין. מוכרת כמדריכה מוסמכת מטעם איט"ה.

דרישות הקבלה

התכנית מיועדת לפסיכולוגים קליניים, שיקומיים, רפואיים, התפתחותיים וחינוכיים (ולמתמחים במקצועות אלו בעלי ותק של שנתיים לפחות), פסיכיאטרים, עובדים סוציאליים קליניים, מטפלים באומנויות בעלי תואר שני, פסיכותרפיסטים בעלי תואר שני טיפולי וקרימינולוגים קליניים. על כל הנרשמים להיות בעלי ניסיון טיפולי של שנתיים לפחות.

הקבלה לתכנית ההכשרה מותנית בניסיון קליני, בהמלצות ובראיון אישי.

מועדים ועלויות

הלימודים יתקיימו בימי חמישי בין השעות 14:30 ל-18:30

ההדרכות תתקיימנה על פי תאום עם המדריכים.

עלות: 10,000 ש"ח לכל שנת לימוד.

מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל
مركز شneider لطب الأطفال في إسرائيل
Schneider Children's Medical Center of Israel

מועד פתיחת התכנית: 22 אוקטובר 2015

תאריך סיום הרישום לתכנית: 15 אוגוסט 2015

הנרשמים שימצאו מתאימים יזומנו לראיון קבלה. הודעות קבלה תימסרנה עד ל-25 אוגוסט.

טופס והוראות הרשמה ניתן למצוא בסוף חוברת זו.

תעודת הסמכה

תעודת הסמכה בפסיכותרפיה קוגניטיבית-התנהגותית עם ילדים ומתבגרים תוענק בתום השנתיים למסיימי התכנית. התעודה תהיה מטעם מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל, שירותי בריאות כללית.

מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל
مركز شتايندر لطب الأطفال في إسرائيل
Schneider Children's Medical Center of Israel

טופס רישום

תכנית שניידר לטיפול קוגניטיבי התנהגותי בילדים ונוער

אוקטובר 2015 - יוני 2017

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____

ת"ז: _____ כתובת מייל: _____

טלפון: _____ טלפון נייד: _____

כתובת מקום מגורים: _____

תואר אקדמי: _____ מקצוע: _____

מקום עבודה עיקרי: _____

שמות של שני ממליצים: (נא לציין מספר טלפון)

1. _____

2. _____

אנא צרפו:

- קורות חיים ובו יפורטו ניסיון מקצועי בכלל ועם ילדים ומתבגרים בפרט.
- צילום של תואר אקדמי ותעודות רלוונטיות.
- צ'ק ע"ס 200 שקלים לפקודת ביה"ח שניידר עבור דמי רישום.
- ניתן לשלוח את חומר הרישום לדוא"ל: irita161@gmail.com
- את הצ'ק עבור דמי הרישום יש לשלוח אל: דר' מעין שורר, מרכז שניידר לרפואת ילדים, המרפאה לרפואה פסיכולוגית רח' קפלן 14, פתח תקווה.

לשאלות ניתן לפנות לכתובת דוא"ל: irita161@gmail.com